

Berging van vliegtuigwrakken uit WOII

Gedurende de Tweede Wereldoorlog zijn op Nederlands grondgebied bijna zesduizend vliegtuigen neergestort. Het grootste deel van de wrakken is al geborgen, maar naar verwachting liggen er nog zo'n duizend vliegtuigen in de Nederlandse bodem. Bij vliegtuigbergingen worden, naast stoffelijke resten en persoonlijke bezittingen van de bemanning, mogelijk ook zware explosieven (afwerpmunitie), boordwapens en schadelijke stoffen aangetroffen.

Procedures

Het gemeentebestuur beslist over het uitvoeren van een vliegtuigberging en dient vervolgens het verzoek tot berging in bij de Commandant van het Logistiek Centrum van de Koninklijke Luchtmacht. De Stafofficier Vliegtuigberging (SOVB), die onder zijn staf valt, is belast met het vooronderzoek, het afgeven van een bergingsadvies en het opstellen van een werkplan. In het werkplan wordt aangegeven of civieltechnische ondersteuning nodig is voor de uitvoering van de bergingswerkzaamheden. Aan de hand van het werkplan kan de gemeente beoordelen of een berging haalbaar is. Als de SOVB een positief bergingsadvies heeft afgegeven en alle betrokken instanties instemmen met het werkplan, kunnen de voorbereiding van de berging beginnen. De SOVB coördineert en heeft de leiding over de uitvoering van de werkzaamheden door de Defensiediensten.

Voorbereidingen

Een goede voorbereiding is een voorwaarde voor een vlotte en gestructureerde berging. Hierdoor kunnen vooraf kosten worden gereduceerd. De Rol van T&A Survey hierbij bestaat uit:

1. Uitvoeren van een milieukundig onderzoek, waaruit blijkt of er rekening gehouden moet worden met bodemsaneringen.
2. Opstellen van een archeologisch Plan van Eisen conform de richtlijnen van de KNA.
3. Uitvoeren van een geotechnisch afbakingsonderzoek, waardoor exact bekend wordt waar en op welke diepte de vliegtuigdelen zich bevinden.
4. Opstellen van een Plan van Aanpak op basis van de onderzoeksresultaten. Locatiespecifieke factoren, zoals de bodemopbouw en diepte waarop vliegtuigresten verwacht worden, spelen hierbij een belangrijke rol.

Berging

Na goedkeuring door alle betrokken instanties wordt het Plan van Aanpak tot uitvoering gebracht en kan de daadwerkelijke berging beginnen. De Rijksoverheid ondersteunt de gemeente hierbij door de bergingsdiensten van het Ministerie van Defensie ter beschikking te stellen. T&A Survey/van Heteren voert in deze fase een laagsgewijze detectie en benadering uit met ondersteuning van civieltechnisch materieel. Ook wordt er eventueel een archeologisch onderzoek uitgevoerd. De bergingswerkzaamheden worden onder WSCS-OCE condities uitgevoerd in verband met de mogelijke aanwezigheid van explosieven.

Waarom T&A Survey?

- Geofysici, milieukundigen, OCE-deskundigen, historici en archeologen onder één dak, waardoor de randvoorwaarde van de berging in overleg met de SOVB optimaal vastgesteld kunnen worden.
- Onze specialisten dragen zorg voor een veilige en efficiënte uitvoering van de berging.
- T&A heeft alle benodigde geofysische detectietechnieken in huis.
- Recente ervaring met succesvolle berging van een Lancaster in Zelhem (gemeente Bronckhorst).
- Ervaring met publieksgericht werken (rondleidingen, presentaties, workshops).

